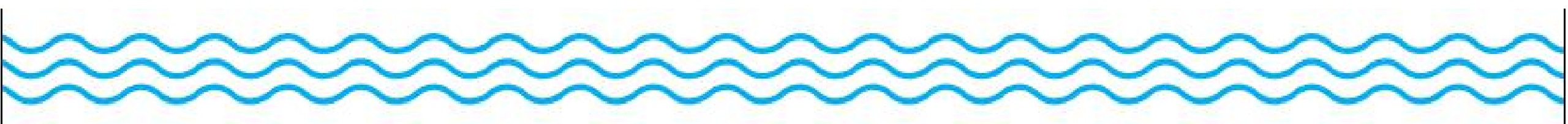

**Зошто секој од нас има право на вода и
санитација како основно човеково право?**

Евгенија Крстевска

**WATER
4CHANGES**

ВИДЕО

[https://www.youtube.com/watch?v=4](https://www.youtube.com/watch?v=4V-KoJGGJ4s)

[V-KoJGGJ4s](https://www.youtube.com/watch?v=4V-KoJGGJ4s)

[https://www.youtube.com/watch?v=o](https://www.youtube.com/watch?v=otrpxtAmDAk)

[trpxtAmDAk](https://www.youtube.com/watch?v=otrpxtAmDAk)

**WATER
4CHANGES**

За многу луѓе, водата никогаш не била голем проблем во нивните животи. Ова е затоа што тие живеат во заедници кои имаат добри системи за водоснабдување. **Тие ја отвараат чешмата и чиста вода тече, секој ден во годината. Ова им отежнува на луѓето да разберат колку е скапоцената вода!**

Водата е живот. Растенијата, животните и луѓето зависат од овој непроценлив природен ресурс за живот. Покрај ова, водата се користи во пренесување на отпад, чистење и канализација, производство, градежништво и земјоделство. Речиси секоја активност на човекот за која размислувате, вклучува одредена употреба на вода.

Водата опфаќа повеќе од 70% од површината на земјата,
па, како може некогаш да има недостиг?

Помалку од 3% од водата на земјата е свежа вода, а најголемиот дел од нив е заробена во снежните полиња и глечерите и не е лесно достапна. Останатите формираат мориња и океани и не можат да се користат на ист начин како и свежата вода. Само мал дел (0,014%) е површинска вода во форма на реки, езера и мочуришта.

Секако, 3% треба да бидат доволни за сите луѓе и животни на земјата, но за жал, многу фактори предизвикаа голема вознемиреност во протокот и употребата на свежа вода и предизвикаа огромна криза во многу региони на земјата.

Но, зошто треба да се грижите?

Треба да се грижиме затоа што многу од факторите што предизвикуваат недостиг на вода се шират и стануваат посложени и неконтролирани. Ова значи дека ако не сториме ништо во смисла на зачувување и искористување на водата, прашање е само на време кога сите региони ќе започнат да доживуваат криза за вода и сите последици што доаѓаат со неа.

Дали знаеше?

Експертите велат дека едно лице од развиените земја со пет-минутен туш користи повеќе вода отколку просечната личност во земја во развој, за цел ден.

Причини за недостаток на вода

Пред само 50 години, вкупниот број на луѓе на земјата се удвои и продолжува да расте. Ова е резултат на поголеми семејни големини и пристап до подобра здравствена заштита и начин на живот. Ова значи дека употребата на здрава вода за пиење, чистење, готвење и санитација е тројно. Луѓето се многу поневнимателни во последно време, а ние трошиме повеќе вода од кога било досега. Ова нанесе голем притисок врз истата количина на вода што ја имаме.

Градовите растат и се шират повеќе од кога било досега. Градовите имаат тенденција да задржат повеќе луѓе отколку селата. Ова значи дека има зголемена потреба од санитарни услови, храна, чистење, градежништво и производство.

ВИДЕО

<https://www.youtube.com/watch?v=fdwvuTrycYU>

Кога децата имаат пристап до безбедна вода, тоалети и сапун за миене на рацете на училиште, тие имаат **подобро опкружување да учат и да го реализираат својот целосен потенцијал.**

Кога училиштата имаат безбедна вода, тоалети и сапун за миене на рацете, децата имаат здрава животна средина за учење, а девојчињата ќе можат соодветно да одржуваат **лична хигиена** за време на нивниот период.

Децата кои учат за безбедна вода, санитација и хигиенски навики на училиште можат да ги **зајакнат позитивните животни однесувања во нивните домови и во нивните заедници.**

Сепак, милиони деца секој ден одат на училиште во небезбедни средини за учење, без вода за пиење, без соодветни тоалети и нема сапун за миене на рацете.

Истражувањето на Здружението на млади аналитичари и истражувачи (ЗМАИ) од Скопје за инфраструктурниот развој и техничко-технолошка опременост на 799 основни и подрачни училишта во Македонија даде катастрофални показатели - **голем е бројот на училишта без елементарни услови за настава.**

Анализата покажува дека на ниво на Македонија имаме 578 рурални и 221 урбано училиште. Состојбите со инфраструктурниот развој и техничко-технолошката опременост во училиштата е многу подобра во основните за разлика од подрачните училишта. Полоши услови, пак, има во руралните средини.

Во 30 основни и подрачни училишта во Македонија немаат санитарни јазли.

Кои се ефектите од недостигот на вода?

Ефектите од недостаток на вода може да се групираат во овие 4 широки области - здравје, глад, образование и сиромаштија.

Здравје

Во многу земји во развој, луѓето се принудени да пијат низок квалитет на вода од протоци, од кои многу се загадени. Постојат многу болести предизвикани од вода што луѓето умираат.

Глад

Потребно е многу вода за одгледување храна и грижа за животните. Експертите велат дека на глобално ниво ние користиме 70% од нашите извори на вода за земјоделство и наводнување и само 10% за домашна употреба. Помалку вода значи земјоделство и други култури на кои им е потребна вода за одгледување имаат помал принос. Тоа значи дека животните од фармата ќе умрат, а другите нема да преживеат долго без вода. Резултатот е постојан глад и жед и низок квалитет на живот.

Образование

Малку е тешко да се види како се поврзани водата и образованието. За многу луѓе во другите делови на светот децата (и девојчињата тинејџери) мораат наутро да соберат вода за семејството. Тие мораат да одат неколку милји за да добијат вода. Децата се уморни, а некои мора да го пропуштат образовниот циклус. На други места, на девојчињата и на жените не им е дозволено воопшто да одат на училиште за да можат да му служат на семејството со тоа што добиваат вода и се грижат за другите семејни потреби.

Сиромаштија

Пристапот до квалитетна вода е клучен за економски просперитет и подобар животен стандард. Бизнисите и училиштата напредуваат кога луѓето доаѓаат на работа на време и не мора да го поминат целото утро во потрага по вода. Ресторани, хотели и трговски места треба да се одржуваат чисти за да привлечат туристи и странски инвестиции. Производствените активности, фармите и рударските процеси имаат потреба од многу вода за да напредуваат. Недостаток на вода значи дека нема да се случуваат економски активности и луѓето ќе бидат во постојана сиромаштија.

WATER 4CHANGES

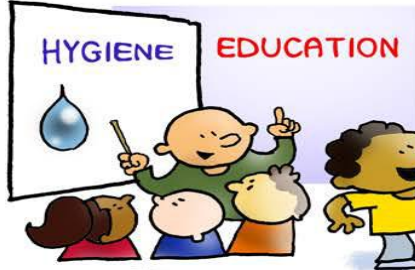

GOAL 6: CLEAN WATER AND SANITATION

BY: MARGREET DE HEER

WE MUST PROVIDE EVERYONE WITH:

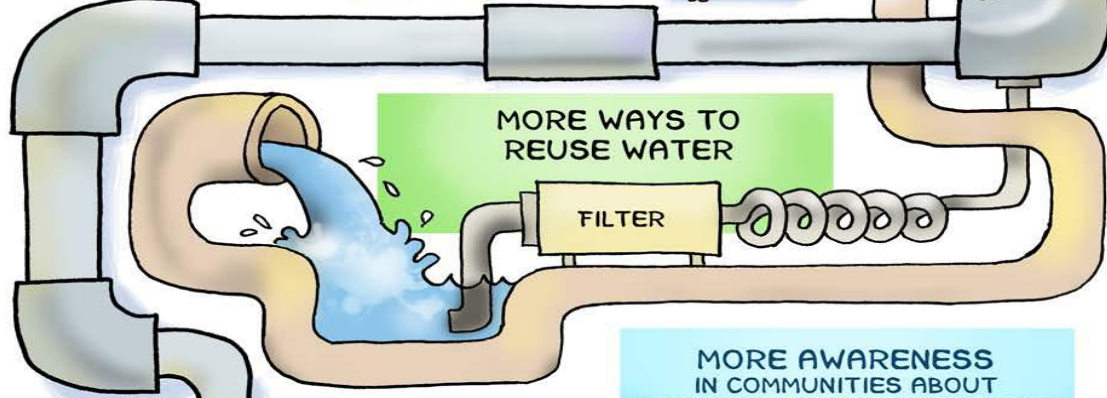

HYGIENE EDUCATION

CLEAN SAFE WATER

GOOD SANITATION

MORE WAYS TO REUSE WATER

FILTER

MORE AWARENESS IN COMMUNITIES ABOUT IMPROVING WATER MANAGEMENT

WELL-MONITORED WATER QUALITY

BE RESPONSIBLE WITH WATER

ЗАКЛУЧОК

ВИДЕО

<https://www.youtube.com/watch?v=gtcZbN0Z08c>

Благодарам за вниманието.

Чувајте ја водата и Вашето здравје.

Заедно коегзистираат.

